

Körlevél az EREK lelkipásztorai számára

2020. 04. 05.

Szám: 873/2020

Az Erdélyi Református Egyházkerület

Nagytszteleetű Esperesi Hivatalainak!

Tiszteletes Lelkeszi Hivatalainak és Gyülekezeteinek!

„...Te tanítasz engem az élet ösvényére, teljes öröm van tenálad.” (Zsolt 16,11)

Kedves Testvéreink!

Tisztelettel köszöntjük az Úr Jézus Krisztusban a lelkipásztorokat és küldjük a legújabb sürgős intézkedéseket:

A közelgő húsvéti ünnepekort illetően, püspöki körlevél jelent meg a honlapunkon. A nagypénteki és húsvétvasárnapi úrvacsoraosztásra vonatkozóan a Magyar Református Egyház egységesen azt a módszert alkalmazza, amely a Duna TV és online csatornákon közvetített református ünnepi istentiszteletre alapszik. Erre vonatkozóan, ígéretünkhöz híven újabb eligazításokkal jelentkeztünk.

Köszönjük a lelkipásztoroknak az eddigi kitartásukat és szolgálatukat. Kérjük, a rendhagyó formában elvégzett szolgálatokat is vezessék be a munkanaplóba. Különösen fontosnak tartjuk – ezekben a vészterhes időben is – az anyakönyvek, iktatókönyv és Historia Domus naprakész és pontos vezetését is; hiszen, az utánunk jövő nemzedékek ezekből a könyvekből fogják kiolvasni, hogy hogyan és miként álltunk helyt a nehéz időkben is, amely iránt teljes bizodalunk van. A pontos és kimerítő munkanapló vezetésére nézve Szegedi László, egyházkerületünk generális-direktora, az esperesekkel, egyházmegyei missziói előadókkal, vallástanárokkal egyeztetve, rendkívüli munkanaplót állított fel, amely elérhető honlapunkon, a <http://reformatus.ro/admin/data/file/20200405/online-szolga-lati-naplo-1.xlsx> címen.

A 2020. márciusában kihirdetett rendkívüli kormányzati rendeletek, valamint az ügyben közölt Körleveleink alapján, Egyházkerületünk elöljárósága tisztelettel és féltő szeretettel utasítja és kéri az illetékeseket, hogy a gyülekezetek életére nézve a fentebb megnevezett Rendeletek és Körlevelek rendje szerint járjanak el. Bármennyire is szeretnénk, sajnos, ebben a rendkívüli időben, nem tarthatóak meg a megszokott rend szerinti istentiszteleteink. Sem a templomban, sem a templomon kívül. Nem sodorhatjuk veszélybe sem gyülekezetünk tagjait sem önmagunkat.

A szükséghelyzet és a korlátozó intézkedések idejére, és kizárólag addig, az alábbi javaslatokkal szeretnénk segíteni egyházunk igehirdetői, vigasztaló és lelkigondozó szolgálatát, beleértve az úrvacsorai közösség gyakorlásának lehetőségét is.

Szeretettel kérjük lelkipásztor testvéreinket, hogy az elkövetkezendő héten hangsúlyosabban hirdessék mindenféle csatornán, mennyire fontos és szükséges mindenkinek az Ünnep megszentelése. Ebben a nehéz és zűrzavaros időben, a legjobb buzdítás az, amit Istenünk az 5Móz 5,12-ben tanít nekünk: „Szenteld meg a napot!” Hívjuk az atyafiakat a Nagyhét megtartására, az önvizsgálatra, bűnbánatra és megtérésre, hogy készek legyünk bármikor számot adni életünkkel. Mindezek alapján féltő szeretettel kérjük és intjük testvéreinket a Nagycsütörtök, a Nagypéntek és a Húsvét ünnepének illő megszentelésére.

Úgy amint azt már előzőleg kiközlöttük, arra hívjuk az Erdélyi Református Egyházkerület lelkipásztorait és gyülekezeteit, hogy Húsvét első napján reggel 10 órától ki-ki a családjában közösségében kövesse igaz szívvel és az alkalomhoz illő szent áhítattal a Duna-televízióban és az online térben közvetített istentiszteletet. Kérjük, hogy ebben a rendhagyó helyzetben is az alkalomhoz illő, kellő komolysággal és alázattal forduljon mindenki a szent jegyekhez. A közvetített istentisztelet rendjét és az azon elhangzó énekeket és imádságokat megtalálhatják az Egyházkerület honlapján: <http://reformatus.ro/a-duna-televizioban-kozvetitendo-husvetvasarnapi-reformatus-istentisztelet-rendje.html> címen.

Kérjük lelkipásztorainkat és gyülekezeteinket, hogy fogadják jó szívvel az ajánlásokat, és éljenek velük evangéliumi szabadsággal, felelősséggel és méltósággal gyülekezeteink épülésére, közösségünk megerősítésére a Szentírás regulája szerint: *„Aki az egyik napot megkülönbözteti, az Úrért különbözteti meg. Aki eszik, az is az Úrért eszik, hiszen hálát ad Istennek. Aki pedig nem eszik, az Úrért nem eszik, és szintén hálát ad Istennek. Mert közülünk senki sem él önmagának, és senki sem hal önmagának; mert ha élünk, az Úrnak élünk, ha meghalunk, az Úrnak halunk meg.”* (Róm 14,6-8)

A koronavírus-járvány miatti rendkívüli helyzetben még inkább szükségünk van arra, hogy Isten ígéje megszólaljon otthonainkban és a Feltámadt Krisztus evangéliuma közel jöjjön hozzánk. *„Ezért amikor ma az egyházban Istennek [...] igéjét törvényesen elhívott prédikátorok hirdetik, hisszük, hogy Isten tulajdon ígéje hirdettetik, és azt fogadják be a hívők.”* (II. Helvét Hitvallás, I.)

Ennek eszközei lehetnek a rádió, a televízió és az elektronikus kommunikációs eszközök is. A társas kapcsolatok kényszerű, de szükséges korlátozása miatt, távol kell maradnunk templomainktól és gyülekezeti hajlékainktól, és csak fokozza szívünkben azt az olthatatlan vágyat, amit a zsoltáros megfogalmazott:

Köszönjük lelkipásztoroknak és gyülekezeti munkatársaknak, hogy sokféle médium és eszköz segítségével igyekeznek enyhíteni ezt a szomszomságot, vigasztalást, bátorítást és reménységet hirdetve. Ebben a nehéz helyzetben otthonaink lesznek templomokká, mi pedig továbbra is együtt imádkozó, közösen éneklő, igével táplálkozó közösség maradunk.

Ezeket a szolgálatokat szeretnénk az alábbi javaslatainkkal segíteni:

1.

Kérjük testvéreinket, hogy testileg és lelkileg ugyanúgy készüljenek a kommunikációs eszközök segítségével közvetített istentiszteletre, mint amikor a nem veszélyhelyzeti időben indultak Isten házába.

Kérjük, teremtsék meg a teljes odafigyelés és bekapcsolódás körülményeit, a közvetítés idejére készítsék elő a Szentírást és az énekeskönyvet, kapcsolják ki azokat az eszközöket, amelyek zavarják vagy akadályozzák a teljes odafigyelést, tegyenek félre minden más munkát és

tevékenységet.

Kérjük, hogy a közvetített istentiszteletbe ugyanúgy kapcsolódjanak be, mint ahogyan az általában szokás: együtt mondjuk az imádságokat, énekeljük az énekeket.

Kérjük, tartsák be a törvényi előírásokat és az alapvető higiénés szabályokat, tehát lehetőség szerint csak az egy háztartásban élők vagy közvetlen családtagok alkossanak házi gyülekezetet.

2.

Kérjük, fogadják megértéssel, hogy a járvány okán elrendelt korlátozások miatt nem lehetséges az ünnepeinken szokásos hagyományos templomi, gyülekezeti úrvacsorai közösségek megtartása sem. Kérjük, házi istentiszteleti közösségükben a javasolt liturgiai rendben vegyék az úrvacsorai jegyeket is. Erre felhatalmaznak minket hitvallási irataink is.

„Mint hogy Isten a sákramentumok szerzője, ő mindig munkálkodik az egyházban, ha ott helyesen gyakorolják a sákramentumokat, ezért a hívők, amikor az egyházi szolgálattól átveszik a sákramentumokat, tudják meg, hogy Isten munkál a maga rendelkezésében. [...] Ezért a sákramentumok kiszolgáltatásakor a hívők világosan különbséget is tesznek az Úr és az ő szolgálója között, vallván, hogy a sákramentumokban a dolgot maga az Úr adja, a jelképeket pedig az Úr szolgálja.” (II. Helvét Hitvallás, XIX.)

Az otthoni úrvacsora szükséghelyzetet jelez (súlyos betegség, kijárási tilalom, járvány, háború). Nem pótolja a gyülekezeti közösség úrvacsora-ünnepét, ám rendkívüli helyzetekben felette szükséges, hogy az úrvacsorában megtapasztaljuk a Krisztussal való titokzatos közösséget a Szentlélek erejében. A Geleji Kánonok súlyos betegek úrvacsorájára vonatkozó rendelkezéseit alkalmazhatjuk a jelenlegi helyzetre: *„az úrvacsorát [...] súlyos betegektől, vagyis azoktól, akik otthonukban ágyhoz vannak kötve és hitükben gyengék, sürgető kérésükre, a szent közösséget semmiképpen sem szabad megtagadni; továbbá ne csak a betegek szolgáltassák ki, hanem annak a kisebb gyülekezetnek is, amely erre a sürgető alkalomra a háziakból [...] összegyűl.” (Geleji Kánonok, LXI.)*

Kálvin szavai pedig a Szentlélek erejére emlékeztetnek: *„Ha pedig hihetetlennek tűnik, hogy Krisztus ekkora távolságból adja nekünk eledelül testét, emlékezzünk csak rá, hogy a Szentlélek titkos ereje mennyire felülmúlja minden érzékünket, és mekkora ostobaság lenne, ha a magunk mértékével akarnánk mérni véghetetlenségét. Ha tehát elménk nem képes felfogni, hadd ragadja meg a hit: a Lélek valósággal egyesíti, amit a távolság elválaszt. Íme, a Krisztus testének és vérének szent közöltetését, amely révén Krisztus olyannyira átárasztja belénk életét, hogy még csontjainkat és velőnket is átjárja, az úrvacsora bizonyítja és pecsételi meg; mert nem valami hiábavaló és üres jelet mutat fel, hanem Lelkének erejét adja, aki beteljesíti ígéretét. A jelzett dolgot valósággal felkínálja, és megmutatja mindazoknak, akik ezen a lelki lakomán az asztalhoz telepednek.” (Institutio, 4.11.10)*

3.

Mindezeket figyelembe véve az úrvacsorára nézve, kizárólag a veszélyhelyzeti korlátozások idejére, ezek megszüntetésig a következő ajánlásokat tesszük:

- Egyházunk rendje szerint konfirmált református egyháztagjaink úrvacsorázzanak úgy, ahogy a közvetített istentisztelet lelkipásztora vezeti az úrvacsorai szertartást; ezáltal az apostoli kor gyülekezeteinek mintáját követjük, akik súlyos helyzetükben *„házanként megtörték a kenyeret, örömmel és tiszta szívvel részesültek az ételben”.* (ApCsel 2,46)
- Az istentisztelet közvetítésének kezdete előtt - a higiénés szabályok betartása mellett - készítsenek elő személyenként egy-egy falat kenyeret és egy kevés bort külön poharakban. (A jegyeket le lehet fedni ünnepi terítővel.)
- Kövessék figyelemmel a szolgálattevőt és a közvetített istentisztelet résztvevőit, velük közösen mondják az úrvacsorai közimádságot, az Apostoli Hitvallást, válaszoljanak a szokásos kérdésekre.
- Mondják együtt a lelkipásztorral a hálaadó imádságot és az Úr imádságát is.

4.

Felhívjuk a figyelmet, hogy egyházunk másik sákramentuma, a keresztség esetében nincsenek átmeneti rendelkezések. Kérjük, hogy a keresztelési szándékok lelkipásztorokkal egyeztessék. Sürgős esetben a szülők és a keresztszülők jelenlétében a keresztség sákramentumát a szokásos módon szolgáltatja ki a lelkipásztor a megengedett maximális 8 fő jelenlétében. Aki teheti, a veszélyhelyzeti idő feloldásáig halassza el a keresztelést, lévén, hogy a sákramentum a maga természetére és egyházunk rendjére nézve a gyülekezet közösségében történik, mivel ez nem csak a család, hanem a gyülekezet ünnepe is.

Kérünk mindenkit, szüntelenül imádkozzon velünk Isten irgalmáért és megtérésért, a járvány próbatételeiben való megállásért, a családokért, a gyülekezetekért, szolgálattevőkért, országunk és egyházunk, valamint a népek vezetőiért, a közszolgálatban, egészségügyben dolgozókért szerte a világban, a betegekért, szenvedőkért. Forgassuk szívünkben a II. Helvét Hitvallás tanítását:

„Van közböjt és magános böjt. Közböjtöt régen a csapások idején és az egyház nyomorúságos állapotában tartottak. Ilyenkor senki sem evett semmit estig. Az egész napot pedig szent könyörgésekkel, istentisztelettel és bűnbánattartással töltötték el. Nem sokban különbözött ez a gyásztól, és gyakran emlegetik a próféták, különösen Jóel (2,12kk). Ilyen böjtöt ma is kell tartani az egyház nehéz helyzeteiben.” (II. Helvét Hitvallás, XXIV.)

Ajánlások a temetési szolgálatról a járvány miatt bevezetett korlátozások idején

„A holttesteket el kell temetni. A Szentírás azt parancsolja, hogy a hívő testét – amely a Szentlélek temploma, és amint helyesen valljuk, fel fog támadni az utolsó napon – tisztességesen és babonáság nélkül kell eltemetni; de azt is parancsolja, hogy tisztessen emlékezzünk meg mindazokról, akik az Úrban boldogul aludtak el; a hátramaradottaik, vagyis özvegyeik és árváik iránt pedig minden kegyeleti kötelességet teljesítenünk kell. Másféle gondoskodást a halottakról nem tanítunk. Tehát határozottan elítéljük a cinikusokat, akik a halottak testével nem törődnek, és a legnagyobb közönnyel és megvetéssel vetik őket a földbe, az elhunytakról soha egyetlen jó szót nem ejtenek, a hátramaradottakról pedig egyáltalán nem gondoskodnak.” (II. Helvét Hitvallás, XXVI.)

A vírusjárvány és az azzal járó általános, de sajátosan temetői korlátozások nem teszik lehetővé sem a temetés, sem a gyászolók lelkigondozásának megszokott módjait.

A járvány miatt életbe léptetett biztonsági szabályokra tekintettel az alábbiak figyelembevételét kérjük.

1.

A társas kapcsolatok általános korlátozása miatt legtöbbször nem fogadhatjuk személyesen a gyászolók bejelentését hozzátartozójuk elhunytáról. Nem beszélhetjük meg személyesen a temetés körülményeit, a temetési istentisztelet liturgiáját. Mindezt telefonon vagy e-mailes levelezésben, esetleg más digitális kommunikációs eszköz révén tehetjük meg.

Kérjük, hogy a lelkipásztorok tegyék ismertté elérhetőségüket a gyülekezet területén. Ha a lelkészi hivatal telefonszámát adják meg, akkor biztosítsák a telefon melletti ügyeletet. Egyéb megkeresésekre sürgősséggel válaszoljanak. Már a temetés megbeszélésekor is ajánljanak fel későbbi telefonos vagy online beszélgetést a gyászolók vigasztalására, a gyászmunka segítésére.

2.

65 évesnél idősebb lelkipásztorok helyett fiatalabb (krónikus betegségben nem szenvedő)

szolgatársak vállalják el a temetést.

A temetésen, általános szabályként, maximum 8 fő vehet részt. Tanácsoljuk, hogy a lelkipásztor tájékozódjon a polgári előjárásánál ezen előírás helyi értelmezéséről és alkalmazásáról. Ugyanakkor, hangsúlyosan hívják fel a gyászoló család figyelmét, hogy a számbeli korlátozás betartása elsősorban az ő feladatuk.

A lelkipásztorok, amennyiben szükséges a temetés egész ideje alatt viseljenek védőkesztyűt, s az arcmaszkot csak megszólalásuk idejére vegyék le! A lelkipásztorok tartsák meg a gyászolóktól a másfél-két méteres vagy nagyobb távolságot, és erre kérik meg a jelenlévő gyászolókat is. Elköszönéskor tartózkodjanak a részvétnyilvánítás megszokott gesztusaitól (kézfogás, ölelés, csók). Ha szükségesnek látják, erre kérik meg a gyászolókat is.

3.

A temetési szolgálat a lehető legrövidebb időre korlátozódik: a nyitott ravatalozóban vagy a ravatalozó előtt a szabadban és a sírnál is néhány percre.

Ha csak a sírnál van lehetőség a szertartásra, akkor a ravatalozó előtti és a sírnál végzett liturgiát össze kell vonni, hogy a feltámadás igéi és az Apostoli Hitvallás mindenképpen elhangozzanak!

Mindazáltal, a rövid liturgia is megkívánja a két legfontosabb istentiszteleti elemet: az igét és az imádságot. Az igehirdetés legyen rövid, néhány mondatos, és az igéhez kapcsolódjon. Két imádság szükséges: imádság, mint válasz a textusra, és könyörgés a gyászoló család vigasztalásáért, valamint az Úri imádság. Az elhunyt emlékére és a temetés idejére helyi szokás szerint lehet és kell harangozni.

Továbbra is kérjük testvéreinket, hogy valamennyi egészségügyi rendelkezést tartsanak és tartassanak be!

Imádkozzunk hittel a járvány megszűnéséért, a betegekért, egészségügyi dolgozókért, felelős döntéshozókért.

Hordozzuk imádságunkban Anyaszentegyházunkat, magyar nemzetünket, a teremtett világot!

Kolozsvár-Sepsiszentgyörgy, 2020. április 4.

Kató Béla

püspök

dr. Ballai Zoltán

előadótanácsos

